ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

12. června 2008*

Ve věci C-458/06,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Regeringsrätten (Švédsko) ze dne 9. listopadu 2006, došlým Soudnímu dvoru dne 16. listopadu 2006, v řízení

Skatteverket

proti

Gourmet Classic Ltd,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, R. Silva de Lapuerta (zpravodaj), E. Juhász, J. Malenovský a T. von Danwitz, soudci,

* Jednací jazyk: švédština.

generální advokát: Y. Bot,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za belgickou vládu A. Hubert, jako zmocněnkyní,

– za portugalskou vládu L. I. Fernandesem a Â. Seiça Nevesem, jako zmocněnci,

– za Komisi Evropských společenství W. Möllsem a K. Simonssonem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 3. dubna 2008,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 20 první odrážky směrnice Rady 92/83/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů (Úř. věst. L 316, s. 21; Zvl. vyd. 09/01, s. 206).

2 Tato žádost byla podána v rámci opravného prostředku podaného Skatteverket (švédská daňová správa) k Regeringsrätten za účelem získání potvrzení předběžného stanoviska Skatterättsnämnden (komise pro daňové právo) týkajícího se daňového režimu alkoholu obsaženého ve víně na vaření.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

3 Článek 20 směrnice 92/83 stanoví:

„Pro účely této směrnice se ‚lihem' rozumějí:

– všechny výrobky, jejichž skutečný obsah alkoholu přesahuje 1,2 % objemových, kódů [položek] KN 2207 a 2208, a to i tehdy, jsou-li tyto výrobky součástí výrobku, který spadá do jiné kapitoly kombinované nomenklatury,

[…]"

4 Článek 27 odst. 1 písm. f) uvedené směrnice stanoví:

„Členské státy mohou osvobodit výrobky, na které se vztahuje tato směrnice, od harmonizované spotřební daně za podmínek, které samy stanoví za účelem zajištění správného a jednoznačného uplatňování těchto úlev a předcházení daňovým únikům, vyhýbání se daňovým povinnostem nebo zneužití daňového režimu,

[…]

f) jsou-li používány jako takové nebo jako složka polotovarů k výrobě plněných nebo jinak zpracovávaných potravin pod podmínkou, že obsah alkoholu v žádném případě nepřesahuje 8,5 litrů čistého alkoholu na 100 kg výrobku v případě čokolád, popřípadě 5 litrů čistého alkoholu na 100 kg výrobku v případě jiných výrobků."

Vnitrostátní právní úprava

5 Ve Švédsku je zdanění alkoholu a různých druhů alkoholických nápojů upraveno zákonem (1994:1564) o spotřební dani z alkoholu [lagen (1994:1564) om alkoholskatt (SFS 1994, č. 1564), dále jen „LAS"].

6 Podle čl. 1 prvního pododstavce tohoto zákona se spotřební daň z alkoholu odvádí z piva, vína a ostatních kvašených nápojů, meziproduktů, jakož i z lihu vyrobených v tuzemsku, dovezených nebo přijatých z jiného členského státu Evropské unie nebo dovezených ze třetího státu.

7 Článek 6 LAS stanoví, že spotřební daň z lihu se odvádí z výrobků položek KN 2207 a NK 2208 s obsahem alkoholu přesahujícím 1,2 % objemových, a to i tehdy, jsou-li tyto výrobky obsaženy ve výrobku, který spadá do jiné kapitoly kombinované nomenklatury.

8 Podle čl. 7 prvního pododstavce bodu 5 LAS se neodvádí spotřební daň z výrobků, které jsou používány jako přímé součásti potravin nebo složky polotovarů k výrobě plněných nebo jinak zpracovávaných potravin, pod podmínkou, že obsah alkoholu v žádném případě nepřesahuje 8,5 litrů čistého alkoholu na 100 kg čokoládových výrobků a 5 litrů čistého alkoholu na 100 kg ostatních potravin.

Věc v původním řízení a předběžná otázka

9 Vzhledem k tomu, že Gourmet Classic Ltd (dále jen „Gourmet“) měla v úmyslu uvést na trh ve Švédsku víno na vaření a chtěla zjistit, jaký daňový režim se bude na toto víno vztahovat, požádala Skatterättsnämnden o předběžné stanovisko.

10 Na podporu své žádosti uvedla Gourmet, že na víno na vaření se vztahuje osvobození stanovené v čl. 27 odst. 1 písm. f) směrnice 92/83 a čl. 7 prvním pododstavci bodu 5 LAS.

11 V rámci téhož řízení Skatteverket tvrdila, že víno na vaření podléhá spotřební dani, ale vztahuje se na něj osvobození stanovené v čl. 7 prvním pododstavci bodě 5 LAS.

12 Ve svém předběžném stanovisku došla Skatterättsnämnden k závěru, že i když se na víno na vaření v zásadě vztahuje spotřební daň, je jakožto potravinový výrobek od této daně osvobozeno na základě čl. 27 odst. 1 písm. f) směrnice 92/83.

13 Předseda Skatterättsnämnden nicméně vydal rozdílné stanovisko, podle něhož víno na vaření nespadá do působnosti LAS.

14 Skatteverket podala proti předběžnému stanovisku Skatterättsnämnden opravný prostředek k předkládajícímu soudu, v němž navrhovala potvrzení tohoto stanoviska.

15 Tento soud v tomto ohledu uvádí, že pro původní řízení je charakteristické, že za účelem vytváření judikatury v daňové oblasti může Skatteverket podat opravný prostředek proti předběžnému stanovisku Skatterättsnämnden, včetně opravného prostředku navrhujícího jeho potvrzení, a to i v případě, že dotčení účastníci řízení toto stanovisko nezpochybňují.

16 Ve věci v původním řízení má uvedený soud za to, že k tomu, aby mohl rozhodnout o návrhu Skatteverket, je nutné určit, zda víno na vaření obsahuje líh ve smyslu čl. 20 první odrážky směrnice 92/83.

17 Za těchto podmínek se Regeringsrätten rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Má být alkohol obsažený ve víně na vaření klasifikován jako líh uvedený v čl. 20 první odrážce směrnice 92/83 […]?“

K pravomoci Soudního dvora

18 S ohledem na kontext, v němž Regeringsrätten položil předběžnou otázku, je nezbytné připomenout a upřesnit několik zásad týkajících se pravomoci Soudního dvora podle článku 234 ES.

19 Podle čl. 234 druhého a třetího pododstavce ES, vyvstane-li otázka výkladu Smlouvy o ES nebo aktů přijatých orgány Evropského společenství před soudem členského státu, tento soud může nebo, pokud se jedná o soud členského státu, jehož rozhodnutí

nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je povinen, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce (viz rozsudky ze dne 8. listopadu 1990, Gmurzynska-Bscher,C-231/89, Recueil, s. I-4003, bod 17, a ze dne 9. února 1995, Leclerc-Siplec,C-412/93, Recueil, s. I-179, bod 9).

20 Cílem článku 234 ES je předcházet protichůdným výkladům práva Společenství, které mají vnitrostátní soudy použít, a zajistit, aby toto právo mělo za všech okolností ve všech členských státech stejný účinek (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 16. ledna 1974, Rheinmühlen-Düsseldorf, 166/73, Recueil, s. 33, bod 2).

21 Podle ustálené judikatury je řízení stanovené v článku 234 ES nástrojem spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy (rozsudky ze dne 18. října 1990, Dzodzi, C-297/88 a C-197/89, Recueil, s. I-3763, bod 33; ze dne 12. března 1998, Djabali,C-314/96, Recueil, s. I-1149, bod 17, a ze dne 5. února 2004, Schneider,C-380/01, Recueil, s. I-1389, bod 20).

22 V rámci této spolupráce přísluší vnitrostátnímu soudu, který jediný je přímo seznámen se skutkovými okolnostmi věci v původním řízení a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru (viz rozsudek ze dne 16. července 1992, Meilicke,C-83/91, Recueil, s. I-4871, bod 23; výše uvedený rozsudek Leclerc-Siplec, bod 10, jakož i rozsudek ze dne 18. března 2004, Siemens a ARGE Telekom, C-314/01, Recueil, s. I-2549, bod 34).

23 15. září 2005Zvláště povinnost obrátit se na Soudní dvůr zavedená článkem 234 třetím pododstavcem ES spadá do oblasti spolupráce, zavedené za účelem zajistit řádné používání a jednotný výklad práva Společenství ve všech členských státech, mezi vnitrostátními soudy, při výkonu jejich pravomoci používat právo Společenství, a Soudním dvorem. Cílem této povinnosti je zejména předcházet tomu, aby se v jakémkoliv členském státě zaváděla vnitrostátní judikatura, která není v souladu

s pravidly práva Společenství (viz rozsudky ze dne 4. listopadu 1997, Parfums Christian Dior, C-337/95, Recueil, s. I-6013, bod 25; ze dne 22. února 2001, Gomes Valente, C-393/98, Recueil, s. I-1327, bod 17; ze dne 4. června 2002, Lyckeskog, C-99/00, Recueil, s. I-4839, bod 14, jakož i ze dne , Intermodal Transports, C-495/03, Sb. rozh. s. I-8151, body 29 a 38).

24 V důsledku toho, jestliže se otázky položené vnitrostátním soudem týkají výkladu práva Společenství, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (výše uvedené rozsudky Meilicke, bod 24; Leclerc-Siplec, bod 11, jakož i rozsudek ze dne 18. listopadu 1999, X a Y,C-200/98, Recueil, s. I-8261, bod 19).

25 Soudní dvůr však rovněž rozhodl, že za výjimečných okolností mu přísluší za účelem ověření jeho vlastní pravomoci, aby přezkoumal podmínky, za kterých se na něj vnitrostátní soud obrátil. Soudní dvůr tak odmítne rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také tehdy, pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (viz rozsudky ze dne 16. prosince 1981, Foglia, 244/80, Recueil, s. 3045, bod 21; ze dne 13. března 2001, PreussenElektra,C-379/98, Recueil, s. I-2099, bod 39; ze dne 22. ledna 2002, Canal Satélite Digital, C-390/99, Recueil, s. I-607, bod 19, a výše uvedený rozsudek Schneider, bod 22).

26 Pokud totiž duch spolupráce, jímž se musí řídit výkon funkcí svěřených článkem 234 ES vnitrostátnímu soudu a Soudnímu dvoru, ukládá Soudnímu dvoru povinnost respektovat odpovědnost vnitrostátního soudu, znamená to také, že vnitrostátní soud přihlíží při využívání možností poskytnutých tímto článkem k funkci, kterou má Soudní dvůr v dané oblasti a jíž je přispívat k výkonu spravedlnosti v členských státech, a nikoliv vydávat poradní stanoviska k obecným nebo hypotetickým otázkám (viz výše uvedené rozsudky Foglia, body 18 a 20, jakož i Meilicke, bod 25).

27 Co se týče původního řízení, Soudní dvůr již rozhodl, že v případě opravného prostředku je cílem řízení před Regeringsrätten kontrola legality stanoviska, které od té doby, co se stane pravomocným, zavazuje daňovou správu a slouží jako základ při zdaňování, pokud a v rozsahu, v němž osoba, která požádala o toto stanovisko, vykonává činnost předpokládanou v její žádosti, a že za těchto podmínek je třeba mít za to, že Regeringsrätten vykonává funkci soudní povahy (výše uvedený rozsudek X a Y, bod 17).

28 Okolnost, že Skatteverket navrhla potvrzení předběžného stanoviska Skatterättsnämnden, nemá dopad na soudní charakter původního řízení.

29 Krom toho ve věci v původním řízení předkládající soud klade Soudnímu dvoru otázku týkající se výkladu ustanovení práva Společenství, a sice čl. 20 první odrážky směrnice 92/83, a má za to, že rozhodnutí o předběžné otázce týkající se tohoto problému je nezbytné ke kontrole legality předběžného stanoviska Skatterättsnämnden. Soudní dvůr tedy nemá vydat poradní stanovisko k hypotetické otázce.

30 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že Regeringsrätten provádí v tomto ohledu soudní přezkum v plné jurisdikci, nezávisle na návrzích účastníků řízení.

31 Krom toho vzhledem k tomu, že rozhodnutí Regeringsrätten nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud v souladu s čl. 234 třetím pododstavcem ES povinen se obrátit na Soudní dvůr.

32 Proto, jak bylo již uvedeno v bodě 23 tohoto rozsudku, v takovém řízení, jako je původní řízení, lze pouze předložením žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru dosáhnout cíle sledovaného tímto ustanovením, kterým je zajistit řádné používání a jednotný výklad práva Společenství ve všech členských státech,

jakož i předcházet tomu, aby se v jakémkoliv členském státě zaváděla vnitrostátní judikatura, která není v souladu s pravidly tohoto práva.

33 S ohledem na výše uvedené má Soudní dvůr pravomoc rozhodnout o otázce položené Regeringsrätten.

K předběžné otázce

34 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda alkohol obsažený ve víně na vaření musí být klasifikován jako líh uvedený v čl. 20 první odrážce směrnice 92/83.

35 V tomto ohledu, i když je, jak uvádí předkládající soud, víno na vaření jako takové potravinovým přípravkem spadajícím do kapitoly 21 kombinované nomenklatury přiložené k nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, s. 1; Zvl. vyd. 02/02, s. 387), nemění to nic na tom, že tento potravinový přípravek obsahuje líh, na který se vztahují položky 2207 a 2208 této nomenklatury.

36 Z toho vyplývá, že pokud skutečný obsah alkoholu v lihu obsaženém ve víně na vaření přesahuje 1,2 % objemových, spadá tento alkohol do působnosti čl. 20 první odrážky směrnice 92/83.

37 Okolnost, že víno na vaření je jako takové považováno za potravinový přípravek, nemá dopad na toto posouzení.

38 Článek 20 první odrážka směrnice 92/83 se totiž použije i tehdy, když výrobky spadající do působnosti tohoto ustanovení jsou součástí výrobku, který spadá do jiné kapitoly kombinované nomenklatury.

39 Proto alkohol obsažený ve víně na vaření představuje, pokud skutečný obsah alkoholu přesahuje 1,2 % objemových, líh ve smyslu čl. 20 první odrážky směrnice 92/83, na který se, s výhradou osvobození stanoveného v čl. 27 odst. 1 písm. f) této směrnice, vztahuje spotřební daň.

40 S ohledem na výše uvedené je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že alkohol obsažený ve víně na vaření musí být, přesahuje-li skutečný obsah alkoholu 1,2 % objemových, klasifikován jako líh uvedený v čl. 20 první odrážce směrnice 92/83.

K nákladům řízení

41 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Alkohol obsažený ve víně na vaření musí být, přesahuje-li skutečný obsah alkoholu 1,2 % objemových, klasifikován jako líh uvedený v čl. 20 první odrážce

směrnice Rady 92/83/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů.

Podpisy.